

Bruksela, 29 marca 2019 r.
(OR. en)

7955/19

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2019/0900(APP)

INST 96
PE 134
OMBUDS 4
JUR 165

PISMO PRZEWODNIE

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data otrzymania:	25 marca 2019 r.
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego ustanawiającego przepisy i ogólne warunki regulujące wykonywanie funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich (Statut Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich) i uchylającego decyzję 94/262/EWWiS, WE, Euratom

Delegacje otrzymują w załączeniu powyższy wniosek przyjęty przez Parlament Europejski w dniu 12 lutego 2019 r.

2018/2080(INL)

2019/0900(APP)

Projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego ustanawiającego przepisy i ogólne warunki regulujące wykonywanie funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich (Statut Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich) i uchylającego decyzję 94/262/EWWiS, WE, Euratom

PARLAMENT EUROPEJSKI,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 228 ust. 4,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej, w szczególności jego art. 106a ust. 1,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając zgodę Rady,

uwzględniając opinię Komisji,

stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Przepisy i ogólne warunki regulujące wykonywanie funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich powinny być ustanowione zgodnie z postanowieniami Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwłaszcza jego art. 20 ust. 2 lit. d) i art. 228, Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej oraz Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.
- (2) W szczególności art. 41 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej uznaje prawo do dobrej administracji za jedno z podstawowych praw obywateli Europy. Z kolei art. 43 Karty uznaje prawo do zwracania się do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w przypadkach niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii. Aby prawa te były skuteczne i zwiększały zdolność Rzecznika Praw Obywatelskich do prowadzenia dokładnych i bezstronnych dochodzeń, powinien on otrzymać wszelkie narzędzia niezbędne do skutecznego wykonywania swoich obowiązków, o których mowa w traktatach i w niniejszym rozporządzeniu.

- (3) Decyzja Parlamentu Europejskiego 94/262/EWWiS, WE, Euratom¹ była zmieniana ostatni raz w 2008 r. Wraz z wejściem w życie traktatu lizbońskiego 1 grudnia 2009 r. ustanowiono nowe ramy prawne dla Unii. W szczególności art. 228 ust. 4 TFUE umożliwia Parlamentowi Europejskiemu, po zasięgnięciu opinii Komisji i za zgodą Rady, przyjmowanie rozporządzeń ustanawiających przepisy i ogólne warunki pełnienia funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich. W związku z tym należy uchylić decyzję 94/262/EWWiS, WE, Euratom i zastąpić ją rozporządzeniem zgodnie z mającą obecnie zastosowanie podstawą prawną.
- (4) Ustalenie warunków, na jakich skarga może zostać przekazana Rzecznikowi Praw Obywatelskich, powinno być zgodne z zasadą pełnego, swobodnego i łatwego dostępu, niezależnie od szczególnych ograniczeń dotyczących zbiegu nowych lub toczących się postępowań sądowych i administracyjnych.
- (5) Rzecznik Praw Obywatelskich ma prawo do wydawania zaleceń w przypadku stwierdzenia, że instytucja, organ lub jednostka organizacyjna Unii nie stosuje prawidłowo orzeczenia sądu.
- (6) Należy ustanowić procedury działania w sytuacjach, gdy dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich ujawniają przypadki niewłaściwego administrowania. Należy także ustanowić przepisy dotyczące składania przez Rzecznika Praw Obywatelskich całościowego sprawozdania Parlamentowi Europejskiemu na zakończenie każdej sesji rocznej.
- (7) Aby umocnić rolę Rzecznika Praw Obywatelskich należy umożliwić mu – z zastrzeżeniem jego głównego obowiązku, jakim jest rozpatrywanie skarg – prowadzenie dochodzeń z własnej inicjatywy w celu wykrywania powtarzających się lub szczególnie poważnych przypadków niewłaściwego administrowania i w celu propagowania najlepszych praktyk administracyjnych w instytucjach, organach i jednostkach organizacyjnych Unii.
- (8) Aby zwiększyć skuteczność działań Rzecznika Praw Obywatelskich, powinien on być uprawniony do prowadzenia, z własnej inicjatywy lub na podstawie skargi, dochodzeń następczych w związku z wcześniejszymi dochodzeniami w celu ustalenia, czy i w jakim zakresie przedstawione zalecenia zostały uwzględnione przez daną instytucję, dany organ lub daną jednostkę organizacyjną. Rzecznik Praw Obywatelskich powinien mieć również prawo do umieszczania w swoim sprawozdaniu rocznym dla Parlamentu Europejskiego oceny stopnia zgodności z wydanymi zaleceniami oraz oceny

¹ Decyzja Parlamentu Europejskiego 94/262/EWWiS, WE, Euratom z dnia 9 marca 1994 r. w sprawie przepisów i ogólnych warunków regulujących wykonywanie funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich (Dz.U. L 113 z 4.5.1994, s. 15).

adekwatności zasobów udostępnionych Rzecznikowi na potrzeby wykonywania obowiązków, o których mowa w traktatach i w niniejszym rozporządzeniu.

- (9) Rzecznik Praw Obywatelskich powinien dysponować wszelkimi środkami niezbędnymi do właściwego wykonywania swoich zadań. W tym celu należy zobowiązać instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii do dostarczania Rzecznikowi Praw Obywatelskich wszelkich informacji, jakich od nich zażąda, z zastrzeżeniem obowiązków Rzecznika na mocy rozporządzenia (WE) 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady¹. Dostęp do dokumentów lub informacji niejawnych powinien następować zgodnie z przepisami dotyczącymi przetwarzania informacji poufnych przez daną instytucję, dany organ lub daną jednostkę organizacyjną Unii. Instytucje, organy lub jednostki organizacyjne przekazujące niejawne informacje lub dokumenty powinny poinformować Rzecznika Praw Obywatelskich o takim utajnieniu. Do celów realizacji przepisów dotyczących przetwarzania informacji poufnych przez daną instytucję, dany organ lub daną jednostkę organizacyjną Unii Rzecznik Praw Obywatelskich powinien uzgodnić wcześniej z tą instytucją, tym organem lub tą jednostką organizacyjną warunki postępowania z dokumentami lub informacjami niejawnymi i innymi informacjami objętymi obowiązkiem zachowania tajemnicy zawodowej. W przypadku gdy Rzecznik nie otrzyma żądanej pomocy, powinien poinformować o tym Parlament Europejski, który może podjąć odpowiednie działania.
- (10) Należy zobowiązać Rzecznika Praw Obywatelskich oraz jego pracowników do zachowania dyskrekcji co do informacji, które uzyskali oni w ramach wykonywania swoich obowiązków. Niemniej jednak Rzecznik Praw Obywatelskich powinien poinformować właściwe organy w przypadkach, gdy w trakcie dochodzenia uzyska wiedzę o faktach, które uważa za mogące pociągać za sobą odpowiedzialność karną. Rzecznik Praw Obywatelskich powinien także móc poinformować daną instytucję, dany organ lub daną jednostkę organizacyjną Unii o faktach świadczących o niewłaściwym postępowaniu podlegającego im pracownika.
- (11) Należy uwzględnić niedawne zmiany dotyczące ochrony interesów finansowych Unii przed przestępstwami kryminalnymi, w szczególności ustanowienie Prokuratury Europejskiej na mocy rozporządzenia Rady (UE) 2017/1939², tak aby umożliwić Rzecznikowi Praw Obywatelskich przekazywanie Prokuraturze Europejskiej informacji wchodzących w zakres jej kompetencji. Analogicznie, w celu pełnego poszanowania

¹ Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43).

² Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

zasady domniemania niewinności i prawa do obrony zapisanych w art. 48 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, wskazane jest, aby w przypadkach, gdy Rzecznik Praw Obywatelskich powiadamia Prokuraturę Europejską o informacjach wchodzących w zakres jej kompetencji, poinformował o tym fakcie zainteresowaną osobę i skarżącego.

- (12) Zgodnie z odpowiednimi przepisami krajowymi należy ustanowić przepisy umożliwiające współpracę między Rzecznikiem Praw Obywatelskich a podobnymi organami istniejącymi w państwach członkowskich. Należy także podjąć działania, aby umożliwić Rzecznikowi Praw Obywatelskich współpracę z Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, ponieważ taka współpraca może zwiększyć skuteczność wykonywania przez Rzecznika Praw Obywatelskich jego obowiązków.
- (13) Do Parlamentu należy mianowanie Rzecznika Praw Obywatelskich na początku kadencji parlamentarnej i na okres jej trwania spośród osób, które są obywatelami Unii oraz dają wszelkie wymagane gwarancje niezależności i kompetencji. Należy również określić warunki zakończenia wykonywania funkcji przez Rzecznika Praw Obywatelskich, a także warunki zastąpienia Rzecznika.
- (14) Rzecznik Praw Obywatelskich powinien wykonywać swoje obowiązki w sposób całkowicie niezależny. Rzecznik Praw Obywatelskich powinien złożyć ślubowanie przed Trybunałem Sprawiedliwości przy obejmowaniu urzędu. Należy określić niepołączalność, wynagrodzenie, przywileje i immunitety Rzecznika Praw Obywatelskich.
- (15) Należy przyjąć przepisy dotyczące siedziby Rzecznika Praw Obywatelskich, którą powinna być siedziba Parlamentu Europejskiego. Należy również ustanowić przepisy dotyczące nie tylko powołanych do jego pomocy urzędników i innych pracowników sekretariatu Rzecznika Praw Obywatelskich, ale także jego budżetu.
- (16) Do Rzecznika Praw Obywatelskich należy przyjęcie przepisów wykonawczych do przedmiotowego rozporządzenia. Aby zagwarantować pewność prawa i najwyższe standardy podczas wykonywania zadań przez Rzecznika Praw Obywatelskich należy precyzyjnie określić w niniejszym rozporządzeniu minimalną treść przepisów wykonawczych, które mają zostać przyjęte.

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

1. Niniejsze rozporządzenie określa przepisy i ogólne warunki regulujące wykonywanie funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich („Statut Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich”).
2. Rzecznik Praw Obywatelskich działa w sposób niezależny od instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii, odpowiednio do uprawnień przyznanych mu na mocy Traktatów, a także z należyтым uwzględnieniem art. 20 ust. 2 lit. d) i art. 228 TFUE oraz art. 41 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej dotyczących prawa do dobrej administracji.
3. W ramach wykonywania obowiązków, o których mowa w traktatach i w niniejszym rozporządzeniu, Rzecznik Praw Obywatelskich nie może interweniować w postępowaniach wszczętych przed sądem, nie może też kwestionować zasadności orzeczenia sądowego ani właściwości sądu do wydania orzeczenia.

Artykuł 2

1. Rzecznik Praw Obywatelskich przyczynia się do ujawniania przypadków niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii, z wyjątkiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wykonującego swoje funkcje sądowe, a także w stosownych przypadkach wydaje zalecenia w celu zaprzestania niewłaściwego administrowania. Działalność jakichkolwiek innych organów lub osób nie może być przedmiotem skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich.
2. Każdy obywatel Unii lub każda osoba fizyczna lub prawna z miejscem zamieszkania lub siedzibą statutową w państwie członkowskim może, bezpośrednio albo za pośrednictwem posła do Parlamentu Europejskiego, wnieść skargę do Rzecznika Praw Obywatelskich w odniesieniu do przypadku niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Unii, z wyjątkiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wykonującego swoje funkcje sądowe. Rzecznik Praw Obywatelskich informuje daną instytucję, dany organ lub daną jednostkę organizacyjną niezwłocznie po otrzymaniu skargi, z zachowaniem unijnych norm w zakresie ochrony danych osobowych.
3. Skarga musi zawierać wyraźne odniesienie do jej przedmiotu i do tożsamości skarżącego. Skarżący może wnieść o zachowanie poufności skargi albo jej części.
4. Skargę wnosi się w terminie trzech lat od daty stwierdzenia przez skarżącego stanu faktycznego, który jest przedmiotem skargi, przy czym jest ona poprzedzona odpowiednimi działaniami administracyjnymi wobec danych instytucji, organów i jednostek organizacyjnych.
5. Rzecznik Praw Obywatelskich określa, czy skarga wchodzi w zakres jego kompetencji, a jeżeli tak, czy jest dopuszczalna. Jeżeli skarga nie wchodzi w zakres kompetencji lub

jest niedopuszczalna, Rzecznik Praw Obywatelskich może, przed zamknięciem sprawy, zalecić skarżącemu skierowanie skargi do innego organu.

6. Złożenie skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich nie ma wpływu na bieg terminów do wnoszenia środków odwoławczych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym.
7. Jeżeli Rzecznik Praw Obywatelskich orzekł o niedopuszczalności skargi albo zaprzestał jej rozpatrywania z powodu toczącego się lub zakończonego postępowania sądowego dotyczącego zarzutów podniesionych w skardze, wyniki dotychczasowego postępowania Rzecznika są rejestrowane bez dalszych czynności.
8. Niedopuszczalne jest składanie do Rzecznika Praw Obywatelskich skarg dotyczących stosunku pracy między instytucjami, organami i jednostkami organizacyjnymi Unii a ich urzędnikami i innymi pracownikami, z wyjątkiem skarg dotyczących molestowania seksualnego, dopóki zainteresowana osoba nie wyczerpie wszystkich możliwości przedłożenia wewnętrznych administracyjnych zażaleń i skarg, zwłaszcza procedur określonych w art. 90 Regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej i warunków zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej, ustanowionego na mocy rozporządzenia Rady (EWG, Euratom, EWWiS) nr 259/68¹ („regulamin pracowniczy”), oraz dopóki nie upłynie termin udzielenia odpowiedzi przez daną instytucję, dany organ lub daną jednostkę organizacyjną.
9. Rzecznik Praw Obywatelskich jak najszybciej informuje skarżącego o działaniach podjętych w jego sprawie.

Artykuł 3

1. Rzecznik Praw Obywatelskich, z inicjatywy własnej albo w wyniku skargi, wszczyna wszelkie dochodzenia, w tym dochodzenia następcze w związku z poprzednimi dochodzeniami, które uzna za uzasadnione, aby wyjaśnić wszelkie podejrzenia o niewłaściwe administrowanie w działaniach instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych Unii. Rzecznik Praw Obywatelskich działa bez wymogu uzyskania uprzedniej zgody i informuje w odpowiednim czasie instytucję, organ lub jednostkę organizacyjną o takim działaniu. Zainteresowana instytucja, zainteresowany organ lub zainteresowana jednostka organizacyjna może przekazać Rzecznikowi wszelkie użyteczne uwagi lub dowody. Rzecznik Praw Obywatelskich może także zażądać, aby instytucja, organ lub jednostka organizacyjna przedłożyła takie uwagi lub dowody.

¹ Dz.U. L 56 z 4.3.1968, s. 1.

2. Z zastrzeżeniem podstawowego obowiązku Rzecznika Praw Obywatelskich, jakim jest rozpatrywanie skarg, Rzecznik może prowadzić z własnej inicjatywy dochodzenia o charakterze bardziej strategicznym w celu wykrywania powtarzających się i szczególnie rażących przypadków niewłaściwego administrowania, w celu propagowania najlepszych praktyk administracyjnych w instytucjach, organach i jednostkach organizacyjnych Unii oraz w celu proaktywnego rozwiązywania problemów strukturalnych leżących w interesie publicznym, które wchodzą w zakres kompetencji Rzecznika Praw Obywatelskich.
3. Rzecznik Praw Obywatelskich może zaangażować się w prowadzenie zorganizowanego i regularnego dialogu z instytucjami, organami i jednostkami organizacyjnymi Unii oraz w organizowanie konsultacji społecznych przed wydaniem zaleceń lub na dowolnym etapie po ich wydaniu. Rzecznik Praw Obywatelskich może również systematycznie analizować i oceniać postępy danej instytucji, danego organu lub danej jednostki organizacyjnej oraz wydawać dalsze zalecenia.
4. Instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii przekazują Rzecznikowi Praw Obywatelskich informacje, o które Rzecznik się do nich zwraca, oraz umożliwiają mu dostęp do odpowiednich akt. Dostęp do dokumentów lub informacji niejawnych następuje zgodnie z przepisami dotyczącymi przetwarzania informacji poufnych przez daną instytucję, dany organ lub daną jednostkę organizacyjną Unii.

Instytucje, organy lub jednostki organizacyjne przekazujące niejawne informacje lub dokumenty zgodnie z akapitem pierwszym informują wcześniej Rzecznika Praw Obywatelskich o takim utajnieniu.

Do celów realizacji przepisów określonych w akapicie pierwszym Rzecznik Praw Obywatelskich uzgadnia wcześniej z daną instytucją, danym organem lub daną jednostką organizacyjną warunki postępowania z dokumentami lub informacjami niejawnymi.

Zainteresowane instytucje, organy i jednostki organizacyjne udostępniają dokumenty pochodzące z państw członkowskich, opatrzone na podstawie przepisów ustawowych klauzulą tajności, wyłącznie po wprowadzeniu przez służby Rzecznika Praw Obywatelskich odpowiednich środków i zabezpieczeń dotyczących postępowania z dokumentami, aby zagwarantować równoważny poziom poufności zgodnie z art. 9 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 i zgodnie z przepisami w dziedzinie bezpieczeństwa danej instytucji, organu lub jednostki organizacyjnej Unii.

Urzędnicy i inni pracownicy instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii na wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich składają zeznania dotyczące faktów związanych z toczącym się dochodzeniem prowadzonym przez Rzecznika Praw Obywatelskich. Wypowiadają się oni w imieniu instytucji, organów lub jednostek organizacyjnych, które reprezentują. Są oni związani przepisami wynikającymi

z regulaminów, które ich obowiązują. W przypadku związania tajemnicą służbową nie interpretuje się tego jako obejmującego informacje istotne w kontekście skarg i dochodzeń w sprawie molestowania lub niewłaściwego administrowania.

5. Rzecznik Praw Obywatelskich dokonuje okresowej oceny procedur związanych z działaniami administracyjnymi instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii oraz ocenia, czy są one w stanie skutecznie zapobiegać konfliktom interesów, zagwarantować bezstronność i zapewniać pełne przestrzeganie prawa do dobrej administracji. Rzecznik Praw Obywatelskich może stwierdzać i oceniać – na wszystkich szczeblach – ewentualne przypadki konfliktu interesów, które mogłyby stanowić źródło niewłaściwego administrowania; w takim przypadku Rzecznik Praw Obywatelskich formułuje konkretne wnioski i informuje Parlament o ustaleniach w tej sprawie.
6. W zakresie, w jakim zezwala na to ich prawo krajowe, właściwe organy państw członkowskich przekazują Rzecznikowi Praw Obywatelskich w trybie pilnym, na jego wniosek lub z własnej inicjatywy, wszelkie informacje lub dokumenty, które mogą pomóc w wyjaśnieniu przypadków niewłaściwego administrowania w instytucjach, organach lub jednostkach organizacyjnych Unii. W przypadku gdy takie informacje lub dokumenty są regulowane prawem krajowym dotyczącym przetwarzania informacji poufnych lub przepisami uniemożliwiającymi ich przekazanie, zainteresowane państwo członkowskie może zezwolić Rzecznikowi Praw Obywatelskich na dostęp do tych informacji lub dokumentu, pod warunkiem że Rzecznik Praw Obywatelskich podejmuje się postępowania z nimi w porozumieniu z właściwym organem udostępniającym. W każdym przypadku należy podać opis dokumentu.
7. W przypadku gdy Rzecznik Praw Obywatelskich stwierdza, że żądana przez niego pomoc nie nadchodzi, informuje o tym Parlament Europejski, który podejmuje odpowiednie kroki.
8. Jeżeli w wyniku dochodzenia stwierdzono przypadki niewłaściwego administrowania, Rzecznik Praw Obywatelskich informuje zainteresowaną instytucję, zainteresowany organ lub zainteresowaną jednostkę organizacyjną i, w stosownym przypadku, formułuje zalecenia. Instytucja, która została w ten sposób poinformowana, taki organ lub taka jednostka organizacyjna w ciągu trzech miesięcy przesyła Rzecznikowi Praw Obywatelskich szczegółową opinię. Na **uzasadniony** wniosek instytucji, organu lub jednostki organizacyjnej Rzecznik Praw Obywatelskich może przedłużyć ten termin o maksymalnie dwa miesiące. Jeżeli w terminie trzech miesięcy lub w przedłużonym terminie instytucja, organ lub jednostka organizacyjna nie wydadzą opinii, Rzecznik Praw Obywatelskich może zamknąć dochodzenie bez wydawania takiej opinii.
9. Następnie Rzecznik Praw Obywatelskich przesyła sprawozdanie do danej instytucji, danego organu lub danej jednostki organizacyjnej, a także do Parlamentu Europejskiego, zwłaszcza jeżeli wymaga tego charakter lub skala wykrytego przypadku niewłaściwego administrowania. Rzecznik Praw Obywatelskich może w swoim sprawozdaniu formułować zalecenia. Skarżący jest informowany przez Rzecznika Praw

Obywatelskich o wynikach dochodzenia, o opinii wyrażonej przez zainteresowaną instytucję, zainteresowany organ lub zainteresowaną jednostkę organizacyjną, a także o ewentualnych zaleceniach zawartych w sprawozdaniu Rzecznika Praw Obywatelskich.

10. W stosownych przypadkach dotyczących dochodzenia w sprawie działalności instytucji, organu lub jednostki organizacyjnej Unii Rzecznik Praw Obywatelskich może wystąpić przed Parlamentem Europejskim, na wniosek własny Rzecznika Praw Obywatelskich lub na wniosek Parlamentu, na najbardziej odpowiednim szczeblu.
11. W miarę możliwości Rzecznik Praw Obywatelskich poszukuje wspólnie z zainteresowaną instytucją, zainteresowanym organem lub zainteresowaną jednostką organizacyjną rozwiązania pozwalającego na wyeliminowanie niewłaściwego administrowania i na pozytywne rozstrzygnięcie skargi. Rzecznik Praw Obywatelskich informuje skarżącego o proponowanym rozwiązaniu oraz przekazuje mu ewentualne uwagi zainteresowanej instytucji, zainteresowanego organu lub zainteresowanej jednostki organizacyjnej. Jeżeli skarżący wyrazi taką wolę, ma on prawo – na każdym etapie postępowania – do przedstawienia Rzecznikowi Praw Obywatelskich swoich uwag lub dodatkowych informacji, które były nieznane w momencie składania skargi.
12. Na koniec każdej sesji rocznej Rzecznik Praw Obywatelskich przedkłada Parlamentowi Europejskiemu sprawozdanie dotyczące wyników przeprowadzonych w danym okresie przez Rzecznika dochodzeń. Sprawozdanie zawiera ocenę stosowania się do zaleceń Rzecznika Praw Obywatelskich oraz ocenę adekwatności zasobów dostępnych na potrzeby wykonywania obowiązków przez Rzecznika Praw Obywatelskich. Oceny te mogą być również przedmiotem odrębnych sprawozdań.

Artykuł 4

Rzecznik Praw Obywatelskich i jego personel zajmują się wnioskami o publiczny dostęp do dokumentów innych niż te, o których mowa w art. 6 ust. 1, na warunkach i w granicach określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001.

W odniesieniu do skarg dotyczących prawa publicznego dostępu do dokumentów urzędowych, Rzecznik Praw Obywatelskich – po należytej analizie i niezbędnym pełnym rozpatrzeniu – wydaje zalecenie dotyczące wydania wyżej wymienionych dokumentów, na które zainteresowana instytucja, zainteresowana jednostka organizacyjna lub zainteresowany organ odpowiadają w terminie przewidzianym w rozporządzeniu (WE) nr 1049/2001. Jeżeli zainteresowana instytucja nie zastosuje się do zalecenia dotyczącego wydania ww. dokumentów, musi należycie uzasadnić swoją odmowę. W takim przypadku Rzecznik Praw Obywatelskich informuje skarżącego o dostępnych środkach odwoławczych, w tym o procedurach służących odesłaniu sprawy przed Trybunał Sprawiedliwości Unii

Artykuł 5

Rzecznik Praw Obywatelskich regularnie dokonuje oceny strategii i przeglądów procedur obowiązujących w odpowiednich instytucjach, organach i jednostkach organizacyjnych Unii zgodnie z art. 22a regulaminu pracowniczego i w stosownych przypadkach formułuje konkretne zalecenia dotyczące usprawnień w celu zapewnienia pełnej ochrony urzędników lub innych pracowników zgłaszających fakty zgodnie z art. 22a regulaminu pracowniczego.

Rzecznik Praw Obywatelskich może na wniosek w sposób poufny udzielać urzędnikom lub innym pracownikom informacji, bezstronnych porad i wytycznych eksperckich dotyczących należytego postępowania w obliczu faktów, o których mowa w art. 22 regulaminu pracowniczego, w tym zakresu stosowania odpowiednich przepisów prawa Unii.

Rzecznik Praw Obywatelskich może również wszczynać dochodzenia w oparciu o informacje dostarczone przez urzędników lub innych pracowników zgłaszających fakty zgodnie z art. 22 regulaminu pracowniczego, którzy mogą dokonywać poufnych i anonimowych zgłoszeń, w przypadku gdy opisane fakty mogłyby stanowić o niewłaściwym administrowaniu w instytucji, organie lub jednostce administracyjnej Unii. Aby umożliwić osiągnięcie tego celu, dopuszcza się odstępianie od stosowania regulaminów obowiązujących pracowników w zakresie zachowania tajemnicy.

Artykuł 6

1. Rzecznik Praw Obywatelskich i jego personel, do których stosuje się art. 339 TFUE i art. 194 traktatu Euratom, są zobowiązani do nierozpowszechniania informacji i dokumentów, z którymi zapoznali się w ramach przeprowadzanych dochodzeń. Z zastrzeżeniem ust. 2, osoby te są zobowiązane w szczególności nie ujawniać żadnych informacji ani dokumentów niejawnych dostarczonych Rzecznikowi Praw Obywatelskich, żadnych dokumentów, które wchodzą w zakres stosowania unijnych przepisów dotyczących ochrony danych osobowych, ani żadnych informacji, które mogłyby zaszkodzić skarżącemu lub każdej innej zainteresowanej osobie.
2. Jeżeli Rzecznik Praw Obywatelskich uważa, że fakty, o których uzyskał wiedzę w ramach prowadzonego dochodzenia, mogą pociągać za sobą odpowiedzialność karną, informuje o tym właściwe organy krajowe oraz – w przypadku gdy wchodzi to w zakres ich kompetencji – Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych i Prokuraturę Europejską. W stosownych przypadkach Rzecznik Praw Obywatelskich powiadamia również instytucję Unii posiadającą władzę zwierzchnią nad danym urzędnikiem lub pracownikiem, taki organ lub taką jednostkę organizacyjną, które mogą zastosować art. 17 akapit drugi Protokołu w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej.

Rzecznik Praw Obywatelskich może również powiadomić zainteresowaną instytucję, zainteresowany organ lub zainteresowaną jednostkę organizacyjną Unii o faktach świadczących o niewłaściwym postępowaniu podlegającego im pracownika, a także o każdym uporczywym działaniu, którego skutkiem jest utrudnianie prowadzenia dochodzenia.

Rzecznik Praw Obywatelskich informuje o takich powiadomieniach skarżącego i pozostałe zainteresowane osoby, których tożsamość jest znana.

Artykuł 7

1. Rzecznik Praw Obywatelskich może współpracować z podobnymi organami istniejącymi w państwach członkowskich, jednak pod warunkiem, że Rzecznik Praw Obywatelskich przestrzega obowiązującego prawa krajowego.
2. W ramach wykonywania swoich obowiązków Rzecznik Praw Obywatelskich współpracuje z Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz z innymi instytucjami i organami, unikając jednocześnie powielania ich działań.

Artykuł 8

1. Rzecznik Praw Obywatelskich jest wybierany i może zostać ponownie mianowany, zgodnie z art. 228 ust. 2 TFUE.
2. Rzecznik Praw Obywatelskich jest wybierany spośród osób, które są obywatelami Unii, korzystają z pełni praw obywatelskich i politycznych, dają pełne gwarancje niezależności, nie były członkami rządów krajowych lub instytucji unijnych w ciągu ostatnich trzech lat, spełniają warunki bezstronności równe tym, które są wymagane przy wysokich stanowiskach sądowych w ich kraju, oraz posiadają uznane kompetencje i doświadczenie niezbędne do wykonywania funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich.

Artykuł 9

1. Rzecznik Praw Obywatelskich kończy sprawowanie urzędu, o którym mowa w traktatach oraz w niniejszym rozporządzeniu, wraz z upływem kadencji lub z powodu rezygnacji bądź odwołania.
2. Z wyjątkiem odwołania Rzecznika Praw Obywatelskich z urzędu Rzecznik pełni swoje obowiązki do momentu wyboru nowego Rzecznika.
3. W przypadku wcześniejszego zakończenia wykonywania funkcji przez Rzecznika Praw Obywatelskich nowy Rzecznik zostaje mianowany w terminie trzech miesięcy od momentu wystąpienia wakatu, na okres pozostający do zakończenia kadencji Parlamentu Europejskiego. Do czasu wyboru nowego Rzecznika Praw Obywatelskich

osoba odpowiedzialna za sekretariat, o której mowa w art. 13 ust. 2, jest odpowiedzialna za pilne sprawy wchodzące w zakres kompetencji Rzecznika Praw Obywatelskich.

Artykuł 10

Jeżeli Parlament Europejski zamierza złożyć wniosek o odwołanie Rzecznika Praw Obywatelskich zgodnie z art. 228 ust. 2 TFUE, przed złożeniem takiego wniosku wysłuchuje Rzecznika Praw Obywatelskich.

Artykuł 11

1. Podczas sprawowania urzędu, o którym mowa w traktatach i w niniejszym rozporządzeniu, Rzecznik Praw Obywatelskich działa zgodnie z art. 228 ust. 3 TFUE. Rzecznik Praw Obywatelskich powstrzymuje się od wszelkich działań nieliczących z charakterem rzeczonego urzędu.
2. Przy obejmowaniu funkcji Rzecznik Praw Obywatelskich uroczyście zobowiązuje się przed zasiadającym w pełnym składzie Trybunałem Sprawiedliwości, że będzie całkowicie niezależnie i bezstronnie sprawował urząd, o którym mowa w traktatach i w niniejszym rozporządzeniu, oraz w pełni przestrzegał zobowiązań z niego wynikających w trakcie kadencji i po jej zakończeniu. Uroczyste zobowiązanie obejmuje w szczególności obowiązek uczciwości i roztropności przy przyjmowaniu niektórych funkcji lub korzyści po zakończeniu kadencji.

Artykuł 12

1. Podczas kadencji Rzecznika Praw Obywatelskich Rzecznik nie może sprawować żadnych innych funkcji politycznych lub administracyjnych ani prowadzić żadnej innej zarobkowej lub niezarobkowej działalności zawodowej.
2. W kwestiach wynagrodzenia, dodatków i emerytury Rzecznik Praw Obywatelskich ma ten sam status co sędzia Trybunału Sprawiedliwości.
3. Art. 11–14 i 17 Protokołu nr 7 stosują się także do Rzecznika Praw Obywatelskich oraz urzędników i innych pracowników jego sekretariatu.

Artykuł 13

1. Rzecznikowi Praw Obywatelskich przyznaje się odpowiedni budżet, wystarczający do zagwarantowania niezależności Rzecznika Praw Obywatelskich i do wykonywania obowiązków, o których mowa w traktatach i w niniejszym rozporządzeniu.

2. Rzecznik Praw Obywatelskich wspomagany jest przez sekretariat. Rzecznik Praw Obywatelskich mianuje osobę odpowiedzialną za sekretariat.
3. Rzecznik Praw Obywatelskich powinien dążyć do osiągnięcia parytetu płci w składzie sekretariatu Rzecznika Praw Obywatelskich.
4. Urzędnicy i inni pracownicy sekretariatu Rzecznika Praw Obywatelskich podlegają regulaminom i przepisom stosowanym wobec urzędników i innych pracowników Unii. Ich liczba jest ustalana co roku w ramach procedury budżetowej i jest odpowiednia do właściwego wykonywania obowiązków przez Rzecznika Praw Obywatelskich i sprostania obciążeniu pracą.
5. Wyznaczeni do pracy w sekretariacie Rzecznika Praw Obywatelskich urzędnicy i inni pracownicy Unii oraz państw członkowskich zostają oddelegowani w interesie służbowym, z gwarancją powrotu do macierzystej instytucji, macierzystego organu lub macierzystej jednostki organizacyjnej.
6. W kwestiach związanych z personelem Rzecznika Praw Obywatelskich Rzecznik ma ten sam status co instytucje w rozumieniu art. 1a regulaminu pracowniczego.

Artykuł 14

Rzecznik Praw Obywatelskich dokonuje oceny wprowadzonych procedur zapobiegania wszelkiego rodzaju molestowaniu w instytucjach, organach i jednostkach organizacyjnych Unii, a także mechanizmów karania osób odpowiedzialnych za molestowanie. Rzecznik Praw Obywatelskich wyciąga odpowiednie wnioski dotyczące tego, czy procedury te są zgodne z zasadami proporcjonalności, adekwatności i stanowczości oraz czy zapewniają ofiarom skuteczną ochronę i wsparcie.

Rzecznik Praw Obywatelskich w odpowiednim czasie bada, czy instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii odpowiednio zajmują się przypadkami nękania lub molestowania niezależnie od ich rodzaju i charakteru, dzięki właściwemu stosowaniu procedur przewidzianych w związku ze skargami. Rzecznik Praw Obywatelskich opracowuje odpowiednie wnioski w tym zakresie.

Rzecznik wyznacza w swoim sekretariacie osobę lub tworzy strukturę z wiedzą fachową w zakresie molestowania, która jest w stanie ocenić w odpowiednim czasie, czy przypadki molestowania wszelkiego rodzaju i o dowolnym charakterze, w tym molestowania seksualnego, są odpowiednio traktowane w instytucjach, agencjach i jednostkach organizacyjnych Unii oraz, w stosownych przypadkach, udzielić porad ich urzędnikom i innym pracownikom.

Artykuł 15

Siedzibą Rzecznika Praw Obywatelskich jest siedziba Parlamentu Europejskiego.

Artykuł 16

Komunikaty kierowane do władz krajowych państw członkowskich w celu wykonania niniejszego rozporządzenia są przekazywane za pośrednictwem stałych przedstawicielstw tych państw przy Unii.

Artykuł 17

Rzecznik Praw Obywatelskich przyjmuje przepisy wykonawcze do niniejszego rozporządzenia. Muszą one być zgodne z niniejszym rozporządzeniem i zawierać co najmniej przepisy dotyczące:

- a) praw proceduralnych skarżącego oraz zainteresowanej instytucji, zainteresowanego organu lub zainteresowanej jednostki organizacyjnej;
- b) zapewnienia ochrony urzędników lub innych pracowników zgłaszających przypadki molestowania seksualnego i naruszania prawa Unii bądź zgłaszania nieprawidłowości w instytucjach, organach lub jednostkach administracyjnych Unii, zgodnie z art. 22a regulaminu pracowniczego;
- c) przyjmowania, rozpatrywania i zamykania skargi;
- d) dochodzeń z własnej inicjatywy;
- e) dochodzeń następnych; i
- f) działań w zakresie gromadzenia informacji.

Artykuł 18

Uchyla się decyzję 94/262/EWWiS, WE, Euratom.

Artykuł 19

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w ...

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodniczący